

Psykologtypologier

PUBLISERT 5. mars 2014

Psykologene hadde lenge en heterogen utdanningsbakgrunn. De kom til psykologien fra andre fag, eller de valgte psykologi som et fag i kombinasjon med andre fagområder. Etter endt utdanning ble de ofte videreutdannet innen visse retninger eller tradisjoner og ble arbeidspsykologer, skolepsykologer eller kliniske psykologer.

«Det blir viktig for psykologen og psykologien som fag, at dets utøvere av oppdragsgiverne ikke defineres utelukkende som spesialister på problematferd»

Etter at cand. psychol.-eksamen ble innført, ble psykologutdanningen mer homogen og psykologene kunne få en felles referanseramme gjennom sin utdanning. Et felles embetsstudium ga mulighet for å identifisere seg med psykologien som fag, og i større grad oppleve seg som psykolog uavhengig av den tradisjon eller skoleretning man var «oppdratt» i.

«Psykologloven» aksentuerer psykologenes felles faglige bakgrunn og ansvar ytterligere. Loven stiller krav om godkjenning som psykolog. Det gis ikke godkjenning som arbeidspsykolog, skolepsykolog eller klinisk psykolog. Kanskje tiden er inne for å avskaffe disse typebetegnelsene og bruke betegnelsen psykolog.

Cand. psychol.-studiet og den nye spesialiteten i psykologisk behandling bygger på en generalistmodell, selv om de begge inneholder en viss spesialisering. Psykologien er ikke lenger en spesialitet i den forstand at faget er snevert eller at arbeidsoppgavene er begrenset til «eksklusiv» testing eller individualterapi. Den er et vidt fagområde som omfatter samspillet mellom individet, gruppen og miljøet.

Psykologens utdanning og arbeidsområde omfatter både normalatferd og problematferd. Vi ønsker å understreke dette, fordi «Psykologloven» lett kan brukes for å betegne psykologien som den fagmann eller -kvinne som skal interessere seg for og arbeide med problematferd. Vi kan få en ny psykologtype, «problematferdspsykologen». Det blir viktig for psykologen og psykologien som fag, at dets utøvere av oppdragsgiverne ikke defineres utelukkende som spesialister på problematferd.

Psykologene har også viktige forebyggende oppgaver å ivareta, i skolen, på arbeidsplassene, i lokalmiljøene og innen sosial- og helsesektoren.

Erik Larsen på lederplass, april 1975

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 51, nummer 3, 2014, side 236